

การพัฒนางานส่งเสริมความประพฤตินักเรียนเพื่อแก้ปัญหาพฤติกรรม
ที่ไม่พึงประสงค์ของนักเรียน โรงเรียนสมเด็จพระพิทยาคม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษามัธยมศึกษาภาพลื่นธุ์

The Development of Student Behavior Support Practice for Solving
Undesirable Behavior Problems in Somdetpittayakom School Under Kalasin
Secondary Education Service Area Office

ARTICLE INFO

Article history:

Received 27 September 2022

Revised 27 December 2022

Accepted 13 January 2023

Available Online 28 April 2023

กนกนาฏ ฟางแสงงาม¹, ปารีชา มารี เคน² และธีระ ภูดี³

Kanoknad Fangsaengnam¹, Parisha Marie Cain² and Theera Phudee³

ABSTRACT

This action research purposed 1) to study the problems of student behavior support practice, 2) to study the guidelines for student behavior support practice, and 3) to study the outcomes of the developed student behavior support practice. The target group consisted of 9 research participants and 105 informants obtained by purposive sampling. The study period was from May 2021 to March 2022. The research tools were interview forms, self-assessment forms, meeting record forms, Professional Learning Community (PLC) record forms and After Action Reflection(AAR) record forms. The data analysis statistics were frequency and percentage. The research data were reported in essay format. The results revealed that: 1) the problem of student behavior support practice was not achieved, the information data management was unclear and had no system for student screening, cooperating and network building, 2) the guidelines for student behavior support practice included: provide information data management system, set up project plans, screen students, assess the risk area, develop students' life skills, organize creative activities for encouraging students' participation, develop teacher professional development and create networking system and 3) the outcomes of student behavior support practice released the information data management system, the project plans, the student screening, the risk area assessment, the students' life skills development, the creative activities for students' participation, the praise and encouragement, the training and knowledge sharing, the networking partners and the summative report.

¹ หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, คณะศึกษาศาสตร์และนวัตกรรมการศึกษา, มหาวิทยาลัยกาฬสินธุ์, ประเทศไทย

Master of Education, Educational Administration, Faculty of Education and Educational Innovation, Kalasin University, Thailand.

² รองศาสตราจารย์, คณะศิลปศาสตร์, มหาวิทยาลัยกาฬสินธุ์

Associate Professor, Faculty of Liberal Arts, Kalasin University

³ อาจารย์, คณะศึกษาศาสตร์และนวัตกรรมการศึกษา, มหาวิทยาลัยกาฬสินธุ์

Lecturer Faculty of Education and Educational Innovation, Kalasin University

*Corresponding author ; e-Mail address : yayeekanok0788@gmail.com

KEYWORDS: STUDENT BEHAVIOR SUPPORT PRACETICE / UNDESIRABLE BEHAVIOR PROBLEMS /
SOMDETPITTAYAKOM SCHOOL

บทคัดย่อ

การวิจัยเชิงปฏิบัติการครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาปัญหาทางานส่งเสริมความประพฤตินักเรียน 2) เพื่อศึกษาแนวทางการพัฒนางานส่งเสริมความประพฤตินักเรียน และ 3) เพื่อศึกษาผลการพัฒนางานส่งเสริมความประพฤตินักเรียน กลุ่มเป้าหมาย ได้แก่ ผู้ร่วมวิจัย 9 คน และผู้ให้ข้อมูล 105 คน ได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง (Purposive sampling) ระยะเวลาที่ใช้ คือ เดือนพฤษภาคม 2564 ถึง เดือนมีนาคม 2565 เครื่องมือที่ใช้ คือ แบบสัมภาษณ์ แบบประเมินตนเอง แบบบันทึกการประชุม แบบบันทึกชุมชนแห่งการเรียนรู้วิชาชีพ (PLC) และแบบสะท้อนผลการปฏิบัติงาน (AAR) สถิติที่ใช้ คือ ความถี่ และร้อยละ นำเสนอผลวิเคราะห์ข้อมูลเป็นความเรียง ผลการวิจัยพบว่า 1) ปัญหาทางานส่งเสริมความประพฤตินักเรียนยังไม่บรรลุผลสำเร็จ การจัดทำข้อมูลสารสนเทศไม่ชัดเจน การคัดกรองนักเรียน การประสานงาน และการสร้างภาคีเครือข่ายไม่เป็นระบบ 2) แนวทางการพัฒนางานส่งเสริมความประพฤตินักเรียน คือ จัดทำข้อมูลสารสนเทศให้เป็นระบบ ทำแผนงานโครงการ คัดกรองนักเรียน ประเมินพื้นที่เสี่ยง พัฒนานักเรียนให้มีทักษะชีวิต จัดกิจกรรมสร้างสรรค์ให้นักเรียนมีส่วนร่วม พัฒนาคูรู สร้างระบบภาคีเครือข่าย และสรุปประเมินผล 3) ผลการพัฒนางานส่งเสริมความประพฤตินักเรียน คือ มีข้อมูลสารสนเทศที่เป็นระบบ ทำแผนงานโครงการ คัดกรองนักเรียน ประเมินพื้นที่เสี่ยง ได้พัฒนานักเรียนให้มีทักษะชีวิต ได้จัดกิจกรรมสร้างสรรค์ให้นักเรียนมีส่วนร่วม ยกย่องชมเชยให้กำลังใจ จัดอบรมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ สร้างภาคีเครือข่าย สรุปรายงานผล

คำสำคัญ: งานส่งเสริมความประพฤตินักเรียน / ปัญหาพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ / โรงเรียนสมเด็จพระจุลจอมเกล้าวิทยาลัย

บทนำ

รัฐบาลมีนโยบายในการสร้างความมั่นคงและเข้มแข็งให้กับระบบเศรษฐกิจของประเทศ รวมทั้งเร่งสร้างสังคมที่มีคุณภาพ ตลอดจนการวางแผนการพัฒนาในด้านต่างๆ ในระยะยาว ครอบคลุมถึงการพัฒนาศักยภาพมนุษย์เพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขัน การสร้างความมั่นคงมั่งคั่งทางเศรษฐกิจและสังคมของประเทศ ประเทศไทยได้ให้ความสำคัญด้านการศึกษาในฐานะกลไกหลักในการพัฒนาประเทศมาโดยตลอด สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา (2560) จึงได้จัดทำแผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560–2579 เพื่อวางกรอบเป้าหมายและทิศทางการจัดการศึกษาของประเทศ โดยมุ่งจัดการศึกษาให้คนไทยทุกคนสามารถเข้าถึงโอกาสและความเสมอภาคในการศึกษาที่มีคุณภาพ พัฒนากำลังคนให้มีสมรรถนะในการทำงานที่สอดคล้องกับความต้องการของตลาดงานและการพัฒนาประเทศ มีการกำหนดวิสัยทัศน์ (Vision) ไว้ว่า “คนไทยทุกคนได้รับการศึกษาและเรียนรู้ตลอดชีวิตอย่างมีคุณภาพ ดำรงชีวิตอย่างเป็นสุข สอดคล้องกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และการเปลี่ยนแปลงของโลกศตวรรษที่ 21” มีวัตถุประสงค์ในการจัดการศึกษาพัฒนาคนไทยให้เป็นพลเมืองดี มีคุณลักษณะทักษะและสมรรถนะที่สอดคล้องกับบทบาทหน้าที่ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติและยุทธศาสตร์ชาติ พัฒนาลังคมไทยให้เป็นสังคมแห่งการเรียนรู้ และคุณธรรมจริยธรรม รู้รักสามัคคีและร่วมมือผนึกกำลังมุ่งสู่การพัฒนาประเทศอย่างยั่งยืน (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2560) สอดคล้องกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 พ.ศ. 2560–2564 ได้แสดงการพัฒนาคุณภาพคนในสังคมไทยให้มีคุณธรรม จริยธรรม มีวินัย จิตสาธารณะ และมีความรอบรู้อย่างเท่าทัน ให้มีความพร้อมทั้งด้านร่างกาย สติปัญญา อารมณ์ และศีลธรรม สามารถก้าวทันการเปลี่ยนแปลงเพื่อนำไปสู่สังคมฐานความรู้ได้อย่างมั่นคงพร้อมทั้งมีสมรรถนะ ทักษะและความรู้พื้นฐานที่จำเป็นในการดำรงชีวิตอันจะส่งผลต่อการพัฒนาประเทศแบบยั่งยืน (สำนักงานคณะกรรมการการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, 2560) การพัฒนาประเทศแบบยั่งยืนทุกภาคส่วนในสังคมต้องร่วมมือกันอย่างเข้มแข็งเพื่อผลักดันให้เกิดผลสัมฤทธิ์อย่างต่อเนื่อง และสอดคล้องกับการปฏิรูปประเทศ

ที่มุ่งสู่ความ “มั่นคง มั่งคั่ง และยั่งยืน” ในอนาคต เน้นให้ “คนเป็นศูนย์กลางการพัฒนา” สร้างความมั่นคงของชาติ พัฒนาคนทุกวัยให้เป็น คนดี คนเก่ง สอดคล้องกับหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 มุ่งพัฒนา ผู้เรียนทุกคนให้เป็นมนุษย์ที่มีความสมดุลทั้งด้านร่างกาย ความรู้คุณธรรม มีจิตสำนึกในความเป็นพลเมืองไทยและ เป็นพลโลก ยึดมั่นในการปกครองตามระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข มีความรู้และทักษะ พื้นฐาน รวมทั้งเจตคติที่จำเป็นต่อการศึกษาต่อ การประกอบอาชีพ และการศึกษาตลอดชีวิต โดยมุ่งเน้นผู้เรียนเป็น สำคัญบนพื้นฐานความเชื่อว่า ทุกคนสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้เต็มตามศักยภาพ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2551) ซึ่งแนวทางดังกล่าวสอดคล้องกับนโยบายของกระทรวงศึกษาธิการในการพัฒนาเยาวชนของชาติในยุคศตวรรษที่ 21 ที่มุ่งเน้นการพัฒนาหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 โดยการปรับเปลี่ยนให้เหมาะสมและ ชัดเจนทั้งคุณภาพผู้เรียนตามมาตรฐานที่กำหนด ซึ่งจะช่วยให้ผู้เรียนเกิดสมรรถนะสำคัญและมุ่งเน้นพัฒนาผู้เรียน ให้มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ คือ รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์ อยู่อย่างพอเพียง ซื่อสัตย์สุจริต มีวินัย ใฝ่เรียนรู้ มุ่งมั่นใน การทำงาน รักความเป็นไทย และมีจิตสาธารณะ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2551)

การพัฒนาให้นักเรียนให้มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ควรเน้นให้มีคุณภาพทั้งด้านร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความสามารถ มีคุณธรรม จริยธรรม นอกจากการส่งเสริมสนับสนุนนักเรียนแล้ว การป้องกันและช่วยเหลือแก้ไขปัญหา ต่าง ๆ ซึ่งเกิดขึ้นกับนักเรียนก็เป็นสิ่งสำคัญประการหนึ่งของการพัฒนาให้เกิดความสำเร็จที่เกิดจากการพัฒนานักเรียน ให้เป็นไปตามความมุ่งหวังจึงต้องอาศัยความร่วมมือจากผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่าย โดยเฉพาะบุคลากรครูหรือครูที่ปรึกษา เป็นหลักในการดำเนินการต่าง ๆ บทบาทของครูมีการปฏิบัติกันอย่างสม่ำเสมอ โดยเฉพาะการทำงานที่เป็นระบบ เพื่อการดูแลนักเรียนอย่างรวดเร็วมีประสิทธิภาพ ผลดีย่อมเกิดขึ้นกับทุกคนไม่ว่าจะเป็นครู นักเรียน ผู้ปกครอง ชุมชนหรือ สังคม (โรงเรียนเจียงทองพิทยาคม, 2561) ระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนจึงเป็นระบบที่สามารถดำเนินงานพัฒนาคน ในสังคมให้อยู่ร่วมกันได้อย่างสงบสุข คนในสังคมต้องยึดถือปฏิบัติตามกฎหมาย และกฎเกณฑ์ที่สังคมกำหนดขึ้นควบคู่ กับความมีวินัย นักเรียนจึงควรได้รับการปลูกฝังให้เกิดการเรียนรู้แนวทางในการปฏิบัติ ได้รับการอบรม รู้จักประพฤติ ปฏิบัติตนให้เป็นประโยชน์ต่อสังคม พฤติกรรมของนักเรียนที่ไม่พึงประสงค์จะเป็นปัญหาต่อตัวเอง สังคม และยังส่งผล ไปถึงการพัฒนางานในด้านต่าง ๆ ให้ขาดประสิทธิภาพ (ชาญชัย วงศ์สิริสวัสดิ์ และคณะ, 2562) ซึ่งรูปแบบและกลไก การพัฒนาเสริมสร้างวินัยของนักเรียนในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน จึงมีข้อสังเกตที่น่าสนใจ คือ ปัจจัยที่มีผลต่อความ สำเร็จในการพัฒนานักเรียนในสถานศึกษาของประเทศไทย คือ ผู้บริหารโรงเรียน โดยผู้บริหารจะต้องมีภาวะผู้นำ มุ่งมั่นตั้งใจให้ความสำคัญกับเรื่องการพัฒนาวินัยนักเรียนโดยใช้การกระตุ้นให้นักเรียนคิดวิเคราะห์ สร้างแรงจูงใจจาก ภายในตนเองให้นักเรียนสร้างสรรค์กิจกรรมเพื่อการพัฒนาวินัยด้วยตนเอง การบูรณาการสอดแทรกไปกับการ เรียนการสอน การออกแบบกิจกรรมที่กำหนดให้เป็นวิถีชีวิตทุกกิจกรรมตั้งแต่เข้ามาในโรงเรียนจนกลับบ้านในตอน เลิกเรียน การกำหนดกฎ กติกา ให้มีการปฏิบัติตาม ฝึกซ้ำ ๆ บ่อย ๆ จนเกิดเป็นนิสัย เคยชิน จนกลายเป็นนิสัยติดตัว การเสริมแรงเชิงบวกมากกว่าการเสริมเชิงลบ และ 6) การสร้างการมีส่วนร่วมของทุกคนตั้งแต่ผู้บริหาร ครู ชุมชน (มนตรี แย้มกสิกร, 2560) ทั้งนี้ งานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน จึงเป็นงานที่เกี่ยวข้องกับการดูแลช่วยเหลือนักเรียน คือ การส่งเสริม พัฒนา ป้องกัน และแก้ไขปัญหาเพื่อให้นักเรียนได้พัฒนาเต็มศักยภาพ มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ มีภูมิคุ้มกันทางจิตใจที่เข้มแข็ง คุณภาพชีวิตที่ดี มีทักษะการดำรงชีวิต และรอดพ้นจากวิกฤติทั้งปวง เป็นกระบวนการ ดำเนินงานดูแลช่วยเหลือนักเรียนที่มีขั้นตอนชัดเจน พร้อมทั้งมีวิธีการ และเครื่องมือที่มีมาตรฐาน คุณภาพ และ มีมาตรฐานการทำงานที่ตรวจสอบได้ โดยมีครูประจำชั้น ครูที่ปรึกษาเป็นบุคลากรหลักในการดำเนินงานและบุคลากร ทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องทั้งในและนอกสถานศึกษา ได้แก่ คณะกรรมการสถานศึกษาผู้ปกครอง ชุมชน ผู้บริหาร และครูทุกคน มีส่วนร่วมเพื่อดูแลช่วยเหลือนักเรียนให้ได้รับการดูแลช่วยเหลือและส่งเสริมพัฒนาเต็มตามศักยภาพเป็นคนที่สมบูรณ์ ทั้งด้านร่างกาย อารมณ์ สังคม และสติปัญญา (โรงเรียนเมืองเลย, 2562)

โรงเรียนสมเด็จพระพิทยาคม เป็นโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่พิเศษ เปิดทำการเรียนการสอนตั้งแต่ระดับชั้น มัธยมศึกษาปีที่ 1 ถึงชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาภาคพื้นลีสู่ นักเรียนที่มาเรียน ในโรงเรียนมีทั้งนักเรียนจากพื้นที่ในเขตบริการ คือ อำเภอสมเด็จ และนักเรียนนอกเขตพื้นที่บริการ ได้แก่ อำเภอนามน

อำเภอคำม่วง อำเภอห้วยผึ้ง อำเภอสหัสขันธ์ มีภาระงานกิจการนักเรียน โดยมีงานส่งเสริมความประพฤติกรรมนักเรียนเป็นส่วนหนึ่งของงานวินัยนักเรียน พบว่า นักเรียนที่มาเรียนมีความหลากหลายในเรื่องภูมิหลัง สภาพครอบครัว รวมถึงความแตกต่างของการเลี้ยงดูจากพ่อแม่ การแสดงออกของพฤติกรรมต่าง ๆ จึงมีความหลากหลายที่ส่งผลให้นักเรียนบางส่วนที่แสดงพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ คิดเป็นร้อยละ 3.32 นำไปสู่การขาดระเบียบวินัยต่าง ๆ (โรงเรียนสมเด็จพระพิทยาคม, 2563) จากสภาพปัญหาดังกล่าว จึงได้สะท้อนให้เห็นถึงปัญหาด้านความประพฤตินักเรียนที่ไม่พึงประสงค์ของนักเรียนที่ควรจะได้รับการแก้ไขปรับปรุงส่งเสริมและพัฒนาให้ได้รับการปรับปรุง แก้ไข ส่งเสริมและพัฒนาให้นักเรียนเป็นคนดี มีคุณธรรม มีพฤติกรรมในทางที่ดี มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามมาตรฐานตัวชี้วัดและวัตถุประสงค์ของการจัดการศึกษาตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน ดังนั้น ผู้วิจัยในฐานะผู้รับผิดชอบงานส่งเสริมความประพฤตินักเรียน จึงมีความสนใจที่จะศึกษาเกี่ยวกับการพัฒนางานส่งเสริมความประพฤตินักเรียนเพื่อแก้ปัญหาพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ของนักเรียนโรงเรียนสมเด็จพระพิทยาคม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา กาฬสินธุ์ เพื่อนำไปปรับปรุง แก้ไข พัฒนา และนำไปเป็นแนวทางในการสร้างกิจกรรมที่ส่งเสริมการเรียนรู้ที่เอื้อต่อการพัฒนาการมีระเบียบวินัย คุณธรรม จริยธรรม ค่านิยมที่พึงประสงค์ด้านพฤติกรรมและด้านความประพฤติของนักเรียน ให้เป็นผู้ที่มีพฤติกรรมในทางที่ดี มีระเบียบวินัย มีคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยมคุณลักษณะที่พึงประสงค์ที่ดีและเป็นคนดีของชาติต่อไป

วัตถุประสงค์

1. เพื่อศึกษาปัญหาของงานส่งเสริมความประพฤตินักเรียนโรงเรียนสมเด็จพระพิทยาคม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา กาฬสินธุ์
2. เพื่อศึกษาแนวทางการพัฒนางานส่งเสริมความประพฤตินักเรียนโรงเรียนสมเด็จพระพิทยาคม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา กาฬสินธุ์
3. เพื่อศึกษาผลการพัฒนางานส่งเสริมความประพฤตินักเรียนโรงเรียนสมเด็จพระพิทยาคม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา กาฬสินธุ์

วิธีการวิจัย

กลุ่มเป้าหมาย

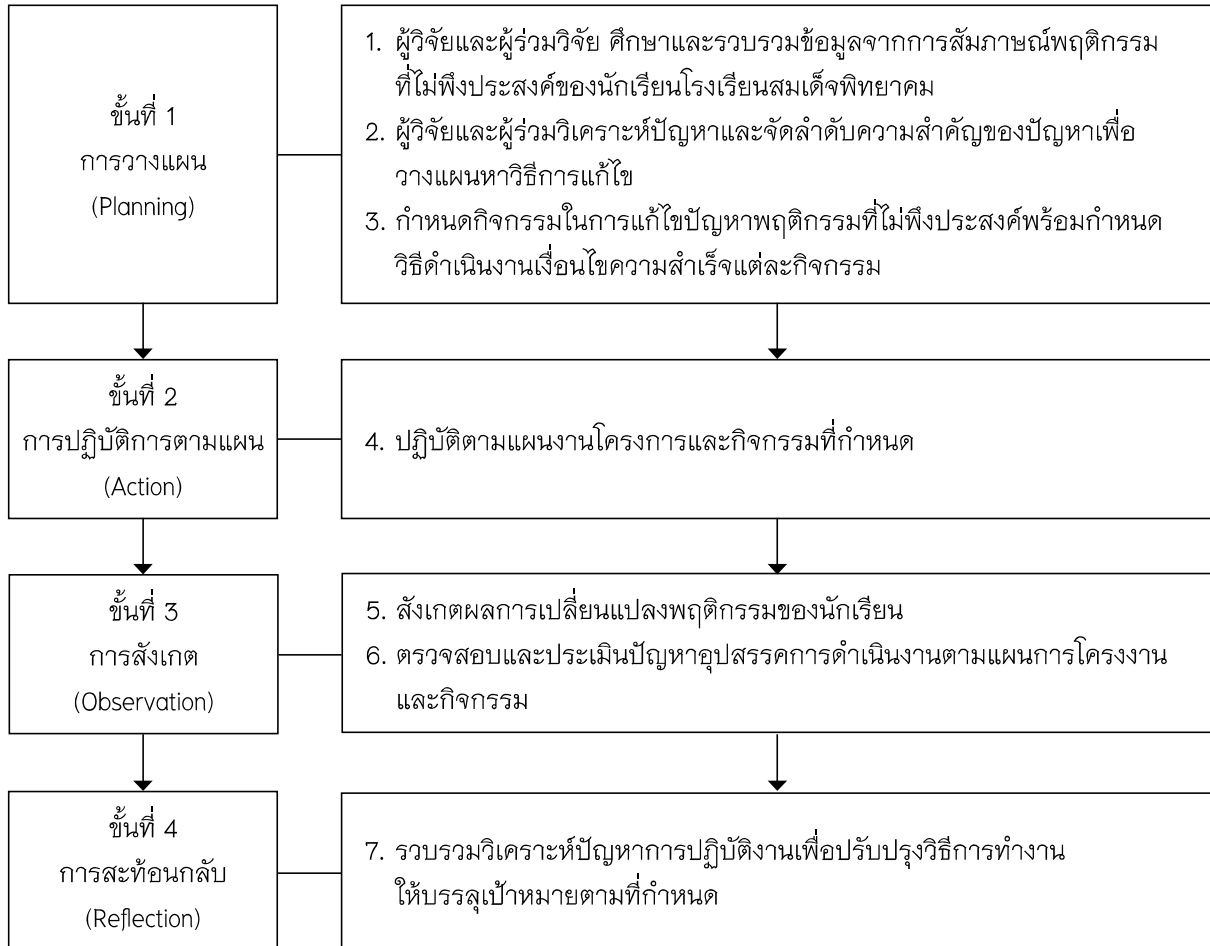
กลุ่มเป้าหมายในการวิจัยครั้งนี้ ได้กำหนดจากผู้มีส่วนได้เสียโดยการเลือกแบบเจาะจง แบ่งเป็น 2 กลุ่ม ได้แก่ กลุ่มผู้ร่วมวิจัย และผู้ให้ข้อมูล ดังนี้

1. กลุ่มผู้ร่วมวิจัย จำนวน 9 คน ได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง ประกอบด้วย ผู้วิจัย จำนวน 1 คน ผู้อำนวยการโรงเรียน จำนวน 1 คน รองผู้อำนวยการโรงเรียน จำนวน 4 คน ครูผู้รับผิดชอบงานฝ่ายบริหารกิจการนักเรียนซึ่งเกี่ยวข้องกับการส่งเสริมวินัย จำนวน 3 คน ประกอบด้วย ครูผู้รับผิดชอบงานป้องกันแก้ไขพฤติกรรมนักเรียน จำนวน 1 คน ครูผู้รับผิดชอบงานส่งเสริมพฤติกรรมนักเรียน จำนวน 1 คน ครูผู้รับผิดชอบงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน จำนวน 1 คน
2. ผู้ให้ข้อมูล จำนวน 105 คน ได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง ประกอบด้วย ครูที่ปรึกษาระดับชั้นที่ไม่อยู่ในกลุ่มผู้ร่วมวิจัย จำนวน 65 คน ตัวแทนนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 และระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 จำนวน 20 คน และตัวแทนผู้ปกครองนักเรียนที่มีบุตรหลานหรือนักเรียนอยู่ในความดูแลที่กำลังเรียนอยู่ ในโรงเรียนปัจจุบัน จำนวน 10 คน ตัวแทนกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานโรงเรียนสมเด็จพระพิทยาคม จำนวน 5 คน และตัวแทนกรรมการสถานศึกษาที่ได้รับการเลือกตั้งจากนักเรียนในโรงเรียน จำนวน 5 คน

กรอบแนวคิดการวิจัย

ในการศึกษาในครั้งนี้ เป็นการพัฒนางานส่งเสริมพฤติกรรมนักเรียนเพื่อแก้ปัญหาพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ของนักเรียน โรงเรียนสมเด็จพระพิทยาคม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาภาพลันธุ์ ผู้วิจัยได้ใช้กระบวนการของการวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม มาสรุปเป็นกรอบแนวคิดของการวิจัย โดยมีกรอบแนวคิดของการบริหาร (PAOR) ของ เคมมิส และแมกแทกการ์ท (Kemmis; & McTaggart, 1988) ดังนี้

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

การวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้จำแนกเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูลตามประเภทและลักษณะของการดำเนินงาน ดังรายละเอียดต่อไปนี้

1. แบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง จำนวน 1 ชุด ใช้ในการสัมภาษณ์พฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ของนักเรียนโรงเรียนสมเด็จพระพิทยาคม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาภาพลันธุ์ นำไปใช้ในการสัมภาษณ์กลุ่มเป้าหมายในขั้นที่ 1 การวางแผน (Planning) เพื่อศึกษาและรวบรวมปัญหาที่เกิดจากการแสดงพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ และการหาแนวทางการพัฒนาของนักเรียนโรงเรียนสมเด็จพระพิทยาคม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาภาพลันธุ์

2. แบบประเมินตนเองก่อนและหลังอบรม จำนวน 1 ชุด ใช้ในการประเมินตนเองเกี่ยวข้องกับความรู้ความเข้าใจ และการเห็นความสำคัญของการส่งเสริมความประพฤติของนักเรียน นำไปใช้ในการประเมินตนเองของกลุ่มเป้าหมายในขั้นที่ 1 การวางแผน (Planning) และขั้นที่ 2 การปฏิบัติการตามแผน (Action) เพื่อทราบปัญหาการแสดงผลพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ของนักเรียน โรงเรียนสมเด็จพระพิทยาคม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาภาพลันธุ์

3. แบบบันทึกการประชุม จำนวน 1 ชุด ใช้ในการบันทึกการประชุมปรึกษาหารือเพื่อหาแนวทางในการพัฒนาของนักเรียน โรงเรียนสมเด็จพระพิทยาคม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาภาพลื่นธุ์ นำไปใช้ในบันทึกการประชุมและการสังเกตจากกลุ่มเป้าหมายในขั้นที่ 2 การปฏิบัติการตามแผน (Action) และขั้นที่ 3 การสังเกต (Observation)

4. แบบบันทึกชุมชนแห่งการเรียนรู้วิชาชีพ (Professional Learning Community: PLC) จำนวน 1 ชุด ใช้บันทึกรวบรวมข้อมูลหลังการพัฒนาจากการอบรมเชิงปฏิบัติการในการพัฒนาของนักเรียนโรงเรียนสมเด็จพระพิทยาคม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาภาพลื่นธุ์ นำไปใช้ในบันทึกชุมชนแห่งการเรียนรู้วิชาชีพในขั้นที่ 2 การปฏิบัติการตามแผน (Action) ขั้นที่ 3 การสังเกต (Observation) และขั้นที่ 4 การสะท้อนกลับ (Reflection)

5. แบบสะท้อนผลการปฏิบัติงาน (After Action Review: AAR) จำนวน 1 ชุด ใช้บันทึกรวบรวมข้อมูลหลังการพัฒนาการอบรมเชิงปฏิบัติการในการพัฒนาของนักเรียนโรงเรียนสมเด็จพระพิทยาคม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาภาพลื่นธุ์ นำไปใช้ในบันทึกเพื่อทราบปัญหา แนวทางการพัฒนา และผลของการพัฒนาที่ได้จากการสะท้อนผลการปฏิบัติงานในขั้นที่ 4 การสะท้อนกลับ (Reflection)

การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. แบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสาร หนังสือ ตำรา และงานวิจัยเกี่ยวข้องกับการพัฒนาและส่งเสริมความประพฤตินักเรียนแล้วนำมาสร้างเป็นแบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง โดยกำหนดขอบข่ายและการสร้างให้ครอบคลุมประเด็นคำถามที่ต้องการสัมภาษณ์ นำแบบสัมภาษณ์เสนออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์และผู้ทรงคุณวุฒิเพื่อพิจารณาความถูกต้อง ความเหมาะสมของเนื้อหาข้อคำถามต่าง ๆ ให้ข้อเสนอแนะแล้วนำมาปรับปรุงตามคำแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และนำไปให้อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ตรวจสอบความถูกต้องจนกว่าจะสมบูรณ์ และนำไปจัดพิมพ์เป็นแบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้างฉบับสมบูรณ์เพื่อนำไปเก็บรวบรวมข้อมูลต่อไป และวิเคราะห์ข้อมูลเนื้อหาที่ได้จากการสัมภาษณ์กับกลุ่มเป้าหมายแล้วนำเสนอข้อมูลเป็นความเรียง

2. แบบประเมินตนเองก่อนและหลังการอบรม ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสาร หนังสือ ตำรา และงานวิจัยเกี่ยวข้องกับการพัฒนาและส่งเสริมความประพฤตินักเรียนแล้วนำมาสร้างเป็นแบบประเมินตนเองก่อนและหลังการอบรม โดยกำหนดขอบข่ายการสร้างให้ครอบคลุมประเด็นของการประเมิน นำแบบประเมินเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์และผู้ทรงคุณวุฒิเพื่อพิจารณาความถูกต้อง ความเหมาะสมของเนื้อหาข้อคำถามต่าง ๆ ให้ข้อเสนอแนะ แล้วนำมาปรับปรุงตามคำแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และนำเสนออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ตรวจสอบความถูกต้องจนกว่าจะสมบูรณ์ และนำไปจัดพิมพ์เป็นแบบประเมินก่อนและหลังการอบรมฉบับสมบูรณ์ เพื่อนำไปเก็บรวบรวมข้อมูลต่อไป แบบประเมินตนเอง มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.96

3. แบบบันทึกการประชุม ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสาร หนังสือ ตำรา และงานวิจัยเกี่ยวข้องกับการพัฒนาและส่งเสริมความประพฤตินักเรียนแล้วนำมาสร้างเป็นแบบบันทึกการประชุม โดยกำหนดวัตถุประสงค์และขอบข่ายที่ต้องการบันทึกให้ครอบคลุมเนื้อหาและตรงกับเป้าหมายข้อมูลที่ต้องการสร้างให้ครอบคลุมประเด็นของการประชุม นำแบบบันทึกการประชุมเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์และผู้ทรงคุณวุฒิเพื่อพิจารณาความถูกต้อง ความเหมาะสมให้ข้อเสนอแนะ แล้วนำมาปรับปรุงตามคำแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และนำไปให้อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ตรวจสอบความถูกต้องจนกว่าจะสมบูรณ์ และนำไปจัดพิมพ์เป็นบันทึกการประชุมฉบับสมบูรณ์เพื่อนำไปเก็บรวบรวมข้อมูลต่อไป โดยใช้การวิเคราะห์ข้อมูลเนื้อหาที่ได้จากการบันทึกการประชุมที่ได้จากกลุ่มเป้าหมายแล้วนำเสนอข้อมูลเป็นความเรียง

4. แบบบันทึกชุมชนแห่งการเรียนรู้วิชาชีพ (Professional Learning Community: PLC) ผู้วิจัยได้ศึกษาค้นคว้าเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ศึกษารูปแบบการสร้างแบบบันทึกชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (Professional Learning Community: PLC) กำหนดวัตถุประสงค์และขอบข่ายที่ต้องการบันทึกให้ครอบคลุมเนื้อหาและตรงกับเป้าหมายข้อมูลที่ต้องการสร้างแบบบันทึกชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (Professional Learning Community: PLC) ตามกรอบที่กำหนด เสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์และผู้ทรงคุณวุฒิพิจารณาความถูกต้องเหมาะสมและครอบคลุมของ

ประเด็นการประเมิน ปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ จัดพิมพ์แบบบันทึกชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (Professional Learning Community: PLC) เพื่อนำไปเก็บรวบรวมข้อมูลและใช้การวิเคราะห์ข้อมูลเนื้อหาแล้วนำเสนอข้อมูลเป็นความเรียง

5. แบบสะท้อนผลการปฏิบัติงาน (After Action Review: AAR) ผู้วิจัยได้ศึกษาค้นคว้าเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ศึกษาแบบการสร้างแบบสะท้อนผลการปฏิบัติงาน (After Action Review: AAR) กำหนดวัตถุประสงค์และขอบข่ายที่ต้องการสะท้อนผล สร้างแบบสะท้อนผลการปฏิบัติงานตามกรอบที่กำหนด เสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์และผู้ทรงคุณวุฒิพิจารณาความถูกต้องเหมาะสม ปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำของคณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ แล้วดำเนินการจัดพิมพ์แบบสะท้อนผลการพัฒนาและส่งเสริมความประพฤตินักเรียนเพื่อนำไปเก็บรวบรวมข้อมูลและใช้การวิเคราะห์ข้อมูลเนื้อหาแล้วนำเสนอข้อมูลเป็นความเรียงต่อไป

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล ระหว่างเดือนพฤษภาคม 2564 ถึง เดือนมีนาคม 2565 โดยใช้เครื่องมือที่ผู้วิจัยและผู้ร่วมวิจัยสร้างขึ้น ซึ่งได้ดำเนินการด้วยรูปแบบวิธีวิจัยเป็นการวิจัยเชิงปฏิบัติการ (Action Research) เป็นการแบบมีส่วนร่วม ประกอบด้วย 4 ขั้นตอน ได้แก่ ขั้นวางแผน (Planning) ขั้นปฏิบัติการตามแผน (Action) ขั้นสังเกต (Observation) และขั้นสะท้อนกลับ (Reflection) แต่ละขั้นตอนประกอบด้วย การสัมภาษณ์ และการสังเกตแบบมีส่วนร่วม PLC และ AAR

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ทำการวิเคราะห์ข้อมูล ดังต่อไปนี้

1. ข้อมูลที่ได้จากการสะท้อนผลการปฏิบัติงาน (After Action Review: AAR) ผู้วิจัยได้ทำการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้หลักการพรรณนาวิเคราะห์ แล้วนำเสนอเป็นความเรียง
2. ข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้างกับนักเรียนในการดำเนินงานส่งเสริมความประพฤตินักเรียนเพื่อแก้ปัญหาพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ของนักเรียนโรงเรียนสมเด็จพระศุภยาสยามวิทยาลัย สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาภาคพื้นใต้ ผู้วิจัยได้ทำการวิเคราะห์ข้อมูลโดยการแจกแจงความถี่ และหาค่าร้อยละ แล้วนำเสนอข้อมูลเป็นความเรียงต่อไป

ผลการวิจัย

1. การศึกษาปัญหาการพัฒนาส่งเสริมความประพฤตินักเรียนเพื่อแก้ปัญหาพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ของนักเรียนโรงเรียนสมเด็จพระศุภยาสยามวิทยาลัย การดำเนินงานส่งเสริมความประพฤตินักเรียนโรงเรียนสมเด็จพระศุภยาสยามวิทยาลัย ยังไม่ประสบผลสำเร็จเท่าที่ควร เนื่องจากปัญหาการดำเนินงานใน 3 ประเด็นหลัก ดังนี้

1.1 การจัดทำข้อมูลสารสนเทศที่ขาดความชัดเจนเกี่ยวกับงานส่งเสริมความประพฤตินักเรียนส่งผลให้บุคลากรที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งคณะครูในโรงเรียนไม่ทราบข้อมูลเกี่ยวกับงานส่งเสริมความประพฤตินักเรียน คณะครูและบุคลากรทางการศึกษาส่วนใหญ่เกิดความเข้าใจว่า งานส่งเสริมความประพฤตินักเรียน เป็นหน้าที่เฉพาะเจาะจงของฝ่ายใดฝ่ายหนึ่ง ไม่ใช่หน้าที่ของครูทุกคน

1.2 ขาดเครื่องมือ หรือวิธีการในการคัดกรองนักเรียน ทำให้ข้อมูลเกี่ยวกับนักเรียนที่เป็นกลุ่มเสี่ยงกลุ่มเปราะบาง และกลุ่มปกติ ไม่ถูกต้องและเป็นปัจจุบันเท่าที่ควร นอกจากนี้คณะครูและบุคลากรทางการศึกษาส่วนใหญ่ ยังขาดความเข้าใจเกี่ยวกับวิธีการในการคัดกรองนักเรียนให้มีประสิทธิภาพ และถูกต้อง

1.3 ขาดการประสานงาน และการสร้างภาคีเครือข่ายความร่วมมือกับหน่วยงานอื่น ทั้งภาครัฐและเอกชน ส่งผลให้ข้อมูลสารสนเทศเกี่ยวกับการประเมินพื้นที่เสี่ยงทั้งภายในและภายนอกโรงเรียนยังไม่เด่นชัด

2. การศึกษาแนวทางการพัฒนาส่งเสริมความประพฤตินักเรียนเพื่อแก้ปัญหาพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ของนักเรียนโรงเรียนสมเด็จพระศุภยาสยามวิทยาลัย สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาภาคพื้นใต้ แนวทางการพัฒนาส่งเสริมความประพฤตินักเรียน โรงเรียนสมเด็จพระศุภยาสยามวิทยาลัย จำนวน 11 ข้อ ดังนี้

2.1 ปรับปรุงและพัฒนาระบบข้อมูลสารสนเทศเกี่ยวกับความประพฤติ นักเรียนที่จำเป็นต้องได้รับการช่วยเหลือ ส่งเสริม และพัฒนา เพื่อเป็นการรวบรวมข้อมูลสารสนเทศเกี่ยวกับความประพฤติของนักเรียน รวมทั้งพฤติกรรมที่เหมาะสม และไม่เหมาะสม

2.2 จัดทำแผนงาน โครงการส่งเสริมและดูแลนักเรียนให้มีความประพฤติตนอย่างเหมาะสม มีระเบียบวินัย และคุณธรรม จริยธรรม ในแผนปฏิบัติการประจำปีของโรงเรียนสมเด็จพระพิทยาคม ให้บรรจุแผนงาน โครงการส่งเสริมและดูแลนักเรียนให้มีความประพฤติตนเหมาะสม นอกเหนือจากโครงการพัฒนาระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน รวมทั้งให้ดำเนินการจัดทำคู่มือส่งเสริมความประพฤตินักเรียนในโรงเรียนด้วย

2.3 ดำเนินการคัดกรองนักเรียนตามระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนในช่วงสัปดาห์แรกของการเปิดภาคเรียน เพื่อที่ครูประจำชั้น หรือ ประจำวิชาจะได้มีข้อมูลพื้นฐานรายบุคคลของนักเรียน และเป็นประโยชน์ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน รวมทั้งสามารถแยกนักเรียนกลุ่มเสี่ยง กลุ่มเปราะบาง และกลุ่มปกติได้ก่อนเปิดภาคเรียน

2.4 ให้คณะกรรมการที่รับผิดชอบงานด้านส่งเสริมความประพฤตินักเรียน ดำเนินการประเมินพื้นที่เสี่ยงทั้งในและนอกสถานศึกษา รวมทั้งจัดทำเป็นข้อมูลสารสนเทศในโรงเรียน มีการประชาสัมพันธ์ให้คณะครูและบุคลากรทางการศึกษา ทราบถึงสารสนเทศเกี่ยวกับพื้นที่เสี่ยงทั้งในและนอกโรงเรียน

2.5 จัดกิจกรรมส่งเสริมและพัฒนาให้นักเรียนให้มีทักษะชีวิต และอยู่ร่วมกันในสังคม อย่างมีคุณภาพ ตลอดปีการศึกษา เปิดโอกาสให้ชุมชนและหน่วยงานทั้งภาครัฐและเอกชนเข้ามา มีบทบาท และส่วนร่วมในการดำเนินกิจกรรม

2.6 กำหนดภาระงาน แนวทางและมาตรการส่งเสริมความประพฤติ นักเรียนไว้ในระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน และเป็นภาระงานที่ต้องรับผิดชอบทันทีที่เปิดภาคเรียน และดำเนินการอย่างต่อเนื่อง สม่่าเสมอผู้บริหารมีการกำกับ นิเทศ ติดตาม และประเมินผลการดำเนินงานเป็นระยะ ๆ

2.7 จัดกิจกรรมเชิงสร้างสรรค์ และปรับเปลี่ยนพฤติกรรมนักเรียน ที่มีพฤติกรรมไม่พึงประสงค์เพื่อพัฒนาทักษะชีวิต และเห็นคุณค่าในตนเองและผู้อื่น ตลอดปีการศึกษา เปิดโอกาสให้ชุมชนและหน่วยงานทั้งภาครัฐและเอกชนเข้ามา มีบทบาท และส่วนร่วมในการดำเนินกิจกรรม

2.8 สนับสนุน และเปิดโอกาสให้นักเรียนที่มีพฤติกรรมไม่พึงประสงค์ ได้มีส่วนร่วมรับผิดชอบในการจัดกิจกรรมของโรงเรียนอย่างเหมาะสม และยกย่องชมเชยตามโอกาส รวมทั้งเสริมสร้างกำลังใจให้กับนักเรียน เพื่อเป็นการสร้างความตระหนักและเห็นคุณค่าของตนเอง

2.9 พัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษาให้มีประสิทธิภาพในการส่งเสริม ความประพฤตินักเรียน ส่งเสริมพัฒนาและแก้ไขปัญหา นักเรียน มีการจัดอบรม ประชุม สัมมนา แลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกันเกี่ยวกับการส่งเสริมความประพฤตินักเรียน เพื่อสร้างความตระหนักให้ทุกคนเห็นว่า เป็นภาระหน้าที่หลักนอกเหนือจากกิจกรรมส่งเสริมทางวิชาการ

2.10 สร้างระบบการมีส่วนร่วมกับภาคีเครือข่ายทุกภาคส่วนในการพัฒนา และแก้ไขปัญหา นักเรียน ประสานความร่วมมือกับหน่วยงานอื่น ๆ ทั้งภาครัฐ และเอกชน เช่น โรงพยาบาลสมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก เทศบาลตำบลสมเด็จพระสังฆราช หรือหน่วยงานอื่น เพื่อให้การดำเนินงานส่งเสริมความประพฤตินักเรียน เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ ประสิทธิผล

2.11 สรุปรายงาน และประเมินผล การดำเนินงานส่งเสริมความประพฤตินักเรียนและนักศึกษาต่อหน่วยงานต้นสังกัด รวมทั้งมีการประชาสัมพันธ์ให้ผู้ปกครอง ชุมชน และหน่วยงานอื่นได้รับทราบข้อมูลเกี่ยวกับการดำเนินงานส่งเสริมความประพฤตินักเรียน

3. การศึกษาผลการพัฒนางานส่งเสริมความประพฤตินักเรียนเพื่อแก้ไขปัญหาพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ของนักเรียนโรงเรียนสมเด็จพระพิทยาคม

โรงเรียนได้ดำเนินการพัฒนางานส่งเสริมความประพฤตินักเรียน เพื่อแก้ไขปัญหาพฤติกรรมนักเรียน ตามแนวทางการพัฒนางานส่งเสริมส่งเสริมความประพฤตินักเรียน โรงเรียนสมเด็จพระพิทยาคม ทั้ง 11 ข้อ อย่างถูกต้อง

และเป็นปัจจุบัน คณะกรรมการพัฒนางานได้มีข้อเสนอแนะให้ผู้รับผิดชอบดำเนินการพัฒนางานส่งเสริมความประพฤติของนักเรียนให้เป็นปัจจุบันอย่างเป็นระบบ สม่่าเสมอ และต่อเนื่อง รวมทั้งมีการรายงานต่อผู้บังคับบัญชาอยู่เสมอให้เป็นปัจจุบันด้วยข้อมูลที่ถูกต้อง และรวดเร็วมากยิ่งขึ้น และสรุปผลการวิจัยได้ว่า มีการปรับปรุงและพัฒนาาระบบข้อมูลสารสนเทศ จัดทำแผนงาน โครงการส่งเสริมและดูแลนักเรียนให้มีความประพฤติตนอย่างเหมาะสม มีการคัดกรองนักเรียน การประเมินพื้นที่เสี่ยงทั้งในและนอกสถานศึกษา การพัฒนานักเรียนให้มีทักษะชีวิตและอยู่ร่วมกันในสังคมอย่างมีคุณภาพ ได้มีการกำกับ นิเทศ ติดตาม และประเมินผลการดำเนินงานเป็นระยะ ๆ ได้จัดกิจกรรมเชิงสร้างสรรค์ การเปิดโอกาสให้ชุมชน การเข้ามามีบทบาทและส่วนร่วมของชุมชน การยกย่องชมเชยตามโอกาส รวมทั้งเสริมสร้างกำลังใจให้กับนักเรียน การส่งเสริมพัฒนาและแก้ไขปัญหา นักเรียน มีการจัดอบรม ประชุม สัมมนา แลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกัน การสร้างระบบการมีส่วนร่วมกับภาคีเครือข่ายทุกภาคส่วน และการสรุปรายงาน และประเมินผล การดำเนินงานส่งเสริมความประพฤตินักเรียนและนักศึกษาต่อหน่วยงานต้นสังกัด รวมทั้งมีการประชาสัมพันธ์ให้ผู้ปกครอง ชุมชน และหน่วยงานอื่นได้รับทราบ

อภิปรายผล

1. ปัญหาการพัฒนางานส่งเสริมความประพฤตินักเรียนที่มีพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ของนักเรียนที่ไม่ประสบผลสำเร็จ เนื่องจากมีปัญหาค่าดำเนินงานใน 3 ประเด็นหลัก ได้แก่ 1) การจัดทำข้อมูลสารสนเทศที่ขาดความชัดเจนคณะครูในโรงเรียนไม่ทราบข้อมูล มีความเข้าใจในหน้าที่ของงานไม่ถูกต้อง 2) ขาดเครื่องมือหรือวิธีการในการคัดกรองนักเรียนกลุ่มเสี่ยง กลุ่มเปราะบาง และกลุ่มปกติที่เป็นปัจจุบันไม่มีประสิทธิภาพและไม่ถูกต้อง และ 3) การประสานงาน การสร้างภาคีเครือข่าย การประเมินพื้นที่เสี่ยงขาดความชัดเจน ทั้งนี้ เนื่องจากการสัมภาษณ์และการประเมินตนเองกับกลุ่มเป้าหมายเพื่อรวบรวมข้อมูลนำมาวิเคราะห์สภาพปัญหาของงานส่งเสริมความประพฤตินักเรียนที่มีพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ ส่งผลให้เข้าใจสภาพปัญหาข้อมูลเชิงลึกเกี่ยวกับปัญหาของงานส่งเสริมความประพฤตินักเรียนที่จะต้องมีการจัดทำข้อมูลสารสนเทศ ทุกฝ่ายต้องมีความรู้ ความเข้าใจงานส่งเสริมความประพฤตินักเรียน การส่งเสริมให้ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องทุกฝ่ายได้ทราบข้อมูล และเข้าใจบทบาทหน้าที่งานอย่างถูกต้อง โดยทุกฝ่ายได้ร่วมมือกันสามารถแสดงความคิดเห็นให้เข้าใจปัญหา สาเหตุของปัญหาร่วมกัน ซึ่งต้องมีเครื่องมือหรือวิธีการในการคัดกรองนักเรียนกลุ่มเสี่ยง กลุ่มเปราะบาง และกลุ่มปกติให้เป็นปัจจุบันและมีประสิทธิภาพจึงจะสามารถกำหนดเป็นแนวทางในการพัฒนางานส่งเสริมความประพฤติของนักเรียนให้มีพฤติกรรมที่พึงประสงค์ได้ สอดคล้องกับงานวิจัยของ กนกวรรณ สิทธิอาจ (2556) ที่กล่าวถึงความสำคัญของการจัดระบบข้อมูลสารสนเทศว่า ควรมีการจัดทำระเบียบและแนวปฏิบัติเกี่ยวกับงานด้านวิชาการของสถานศึกษา มีการคัดเลือกบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถในการประมวลผลข้อมูล สอดคล้องกับงานวิจัยของ สาคร ทองทิพย์ (2557) ได้ศึกษาวิจัยเรื่องการพัฒนาการเรียนในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษานูริรัมย์ เขต 2 ผลการวิจัยพบว่า ปัญหาการพัฒนานักเรียนในโรงเรียน คือ นักเรียนแต่งกายไม่ถูกต้องตามระเบียบของโรงเรียนนักเรียนขาดความรับผิดชอบตนเองและส่วนรวม และนักเรียนขาดระเบียบวินัยในตนเอง สอดคล้องกับงานวิจัยของ กัลยา พรมรัตน์ (2559) ที่กล่าวว่า การคัดกรองนักเรียนที่ไม่มีประสิทธิภาพจะก่อให้เกิดผลเสียต่องานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน และสอดคล้องกับงานวิจัยของ มยุรี สาริบุตร และอุทัย ภิรมย์รัตน์ (2561) ที่กล่าวว่า การคัดกรองนักเรียนอย่างถูกต้องและมีประสิทธิภาพจะส่งผลให้การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนนั้นประสบผลสำเร็จมากที่สุด

2. แนวทางการพัฒนางานส่งเสริมความประพฤตินักเรียนเพื่อแก้ปัญหาพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ของนักเรียน จำนวน 11 ข้อ ได้แก่ 1) ปรับปรุงและพัฒนาาระบบข้อมูลสารสนเทศให้ถูกต้องเหมาะสม 2) จัดทำแผนงานโครงการให้เหมาะสม เน้นมีระเบียบวินัย คุณธรรม จริยธรรมในแผนปฏิบัติการประจำปี และจัดทำคู่มือส่งเสริมความประพฤตินักเรียนในโรงเรียน 3) คัดกรองนักเรียนกลุ่มเสี่ยง กลุ่มเปราะบาง และกลุ่มปกติได้ก่อนเปิดภาคเรียน 4) ให้คณะกรรมการประเมินพื้นที่เสี่ยงทั้งในและนอกสถานศึกษา 5) จัดกิจกรรมส่งเสริมและพัฒนาให้นักเรียนให้มีทักษะชีวิต เปิดโอกาสให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วม 6) กำหนดภาระงาน แนวทางและมาตรการส่งเสริมความประพฤตินักเรียน กำกับ นิเทศ ติดตาม และ

ประเมินผล 7) จัดกิจกรรมเชิงสร้างสรรค์ 8) ให้นักเรียนมีส่วนร่วม ยกย่องชมเชย ให้กำลังใจ และสร้างความตระหนักและเห็นคุณค่าของตนเอง 9) พัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษาให้มีประสิทธิภาพ จัดอบรม ประชุม สัมมนา แลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกัน 10) สร้างภาคีเครือข่ายประสานความร่วมมือกับหน่วยงานอื่น ๆ และ 11) สรุปรายงาน และประเมินผล การดำเนินงานต่อหน่วยงานต้นสังกัด รวมทั้งมีการประชาสัมพันธ์ให้ผู้ปกครอง ชุมชนได้รับทราบ ทั้งนี้ เนื่องจากงานส่งเสริมความประพฤตินักเรียนเพื่อแก้ปัญหาพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ของนักเรียน โรงเรียนสมเด็จพระศุภยาสยาม ได้มีแนวทางการปฏิบัติตามกระบวนการบริหารงานแบบ PAOR ประกอบด้วย การวางแผน การปฏิบัติการ การสังเกต และการสะท้อนกลับ มีการศึกษาวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์ ประเมินตนเองเกี่ยวกับความรู้ ความเข้าใจ และการเห็นความสำคัญของการส่งเสริมความประพฤติของนักเรียนเพื่อนำมาสู่การจัดอบรมเชิงปฏิบัติการเพื่อพัฒนา งานส่งเสริมความประพฤตินักเรียนเพื่อแก้ปัญหาพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ของนักเรียน การใช้กระบวนการชุมชนแห่ง การเรียนรู้วิชาชีพ (Professional Learning Community: PLC) กิจกรรมการสะท้อนผลการปฏิบัติงาน (After Action Review : AAR) ที่เป็นแนวทางการปฏิบัติที่มุ่งเน้นให้ผู้มีส่วนได้เสียทุกฝ่ายหรือผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องได้เข้ามา มีบทบาทพัฒนางาน ทุกขั้นตอน สามารถร่วมพัฒนาระบบข้อมูลสารสนเทศ จัดทำแผนงานโครงการ การจัดทำคู่มือส่งเสริมความประพฤตินักเรียน คัดกรองนักเรียน ประเมินพื้นที่เสี่ยงพัฒนานักเรียนให้มีทักษะชีวิต ให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วม มีแนวทางและ มาตรการ กำกับ นิเทศ ติดตาม และประเมินผลอย่างชัดเจน นักเรียนมีส่วนร่วม ยกย่องชมเชย ให้กำลังใจ พัฒนาครู ให้มีประสิทธิภาพ สร้างภาคีเครือข่ายและสรุปรายงาน และประเมินผลอย่างต่อเนื่อง สอดคล้องกับงานวิจัยของ ศาสตราจารย์ (2557) ได้ศึกษาวิจัยเรื่องการพัฒนาเด็กนักเรียนในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 2 ผลการวิจัยพบว่า แนวทางการพัฒนานักเรียนในโรงเรียนที่สำคัญ ได้แก่ ควรปลูกฝังระเบียบวินัยนักเรียน ตั้งแต่ระดับก่อนประถมศึกษา ควรฝึกให้นักเรียนมีความรับผิดชอบต่อตนเอง ควรตรวจการแต่งกายนักเรียนทุกวันในตอนเช้าก่อนเข้าห้องเรียน และควรควบคู่กับติดตามการปฏิบัติตามวินัยของนักเรียนอย่างต่อเนื่อง สอดคล้องกับงานวิจัยของสมพร โพธิ์กำเนิด (2558) ได้ศึกษาปัญหาและแนวทางการพัฒนาการบริหารงานกิจการนักเรียน นักศึกษาของมหาวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยี สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา พบว่า แนวทางการพัฒนาการบริหารงานกิจการนักเรียน คือ 1) ควรสร้างความตระหนักในงานปกครอง 2) ควรสร้างความร่วมมือกับผู้ปกครอง ชุมชน หน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับงานปกครอง 3) ควรส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการประชุมวางแผน กำหนดทิศทางแนวทางในการดำเนินงานปกครอง 4) ควรมีการคัดเลือกบุคลากรที่มีความรู้ ความสามารถมาปฏิบัติหน้าที่ในงานปกครอง และ 5) ควรมีการสนับสนุนส่งเสริมการจัดตั้งชมรม ส่งเสริมการใช้เวลาว่างที่เกิดประโยชน์สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน สอดคล้องกับงานวิจัยของ อรสา ทรงศรี (2558) ได้ศึกษารูปแบบการบริหารกิจการนักเรียนแบบมีส่วนร่วมของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา พบว่า แนวทางการบริหารกิจการนักเรียนแบบมีส่วนร่วม โรงเรียนควรมีองค์คณะบุคคลเข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารกิจการนักเรียน ได้แก่ คณะกรรมการบริหารกิจการนักเรียน และคณะกรรมการดำเนินงานกิจการนักเรียน มีขอบข่ายงานกิจการนักเรียนที่สำคัญ ได้แก่ 1) งานบริการ และสวัสดิการ 2) งานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน 3) งานกิจกรรมนักเรียน 4) งานกิจกรรมที่เป็นจุดเน้นและเอกลักษณ์ของสถานศึกษา โดยมีกระบวนการบริหารของคณะกรรมการบริหารกิจการนักเรียน คือ การตัดสินใจ การวางแผน การปฏิบัติตามแผน การติดตามและประเมินผล และการปรับปรุงและพัฒนา และสอดคล้องกับงานวิจัยของ พิทยพัฒน์ ลุนโน (2563) ได้ศึกษาแนวปฏิบัติที่ดีด้านการมีส่วนร่วมของชุมชนในการบริหารจัดการศึกษาโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็ก จังหวัดบุรีรัมย์ พบว่า โรงเรียนควรเปิดโอกาสให้ชุมชนมีส่วนร่วมเป็นคณะกรรมการดำเนินงานเกี่ยวกับการดูแล บำรุงรักษา พัฒนาอาคารสถานที่และสิ่งแวดล้อมให้มีความเหมาะสมกับการจัดกิจกรรม โรงเรียนมีบทบาทเป็นผู้ประสานงานประชาสัมพันธ์ ข้อมูลข่าวสารให้กับเครือข่ายการศึกษา ผู้นำชุมชนและคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานได้รับทราบ ชุมชนมีส่วนร่วมในการดำเนินงานกิจการนักเรียนในรูปแบบของการระดมทรัพยากรเข้ามาช่วยเหลือและการเป็นผู้ร่วมดำเนินกิจกรรมทุกกิจกรรมในโรงเรียน

3. ผลการพัฒนางานส่งเสริมความประพฤตินักเรียนเพื่อแก้ปัญหาพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ของนักเรียน โดยนำไปพัฒนาส่งเสริมความประพฤตินักเรียนให้มีการปรับปรุงและพัฒนาระบบข้อมูลสารสนเทศ จัดทำแผนงาน

โครงการส่งเสริมและดูแลนักเรียนให้มีความประพฤติตนอย่างเหมาะสม มีการคัดกรองนักเรียน การประเมินพื้นที่เสี่ยง การพัฒนานักเรียนให้มีทักษะชีวิต มีการกำกับ นิเทศ ติดตาม และประเมินผล ได้จัดกิจกรรมเชิงสร้างสรรค์ การเปิดโอกาสให้ชุมชน การเข้ามาจับมือทบทวนและมีส่วนร่วมของชุมชน การยกย่องชมเชยตามโอกาส รวมทั้งเสริมสร้างกำลังใจให้กับนักเรียน การส่งเสริมพัฒนาและแก้ไขปัญหาให้นักเรียน มีการจัดอบรม ประชุม สัมมนา แลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกัน การสร้างระบบการมีส่วนร่วมกับภาคีเครือข่ายทุกภาคส่วน และการสรุปรายงาน และประเมินผล การดำเนินงานส่งเสริมความประพฤตินักเรียนต่อหน่วยงานต้นสังกัด รวมทั้งมีการประชาสัมพันธ์ให้ผู้ปกครอง ชุมชน และหน่วยงานอื่นได้รับทราบ ทั้งนี้ เนื่องจากการพัฒนางานส่งเสริมความประพฤตินักเรียนเพื่อแก้ปัญหาพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ของนักเรียนได้มีการศึกษาวิเคราะห์ด้วยกระบวนการบริหารแบบ PAOR 4 ขั้นตอน ได้แก่ การวางแผน การปฏิบัติการ การสังเกต และการสะท้อนกลับ ที่ได้ศึกษาจากการวิเคราะห์ข้อมูลจากการสัมภาษณ์ การประเมินตนเอง การอบรมเชิงปฏิบัติการ การทำกิจกรรมกระบวนการชุมชนแห่งการเรียนรู้วิชาชีพ (Professional Learning Community: PLC) และการทำกิจกรรมการสะท้อนผลการปฏิบัติงาน (After Action Review : AAR) ที่มีผลต่อการพัฒนางานส่งเสริมความประพฤตินักเรียนเป็นผลสัมฤทธิ์ที่ดีมากยิ่งขึ้น สอดคล้องกับงานวิจัยของ สาคร ทองทิพย์ (2557) ได้ศึกษาการพัฒนานักเรียนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 2 ผลการวิจัยพบว่า การพัฒนานักเรียนในโรงเรียนควรมีการประเมินผลระหว่างดำเนินกิจกรรม การพัฒนาการแต่งกายของนักเรียน การสรุปผลการจัดกิจกรรมเป็นรายปี การจัดกิจกรรมพัฒนาการแต่งกายของนักเรียนเป็นงานประจำ การลงโทษนักเรียนที่แต่งกายผิดวินัยอย่างต่อเนื่อง และการประเมินผลระหว่างดำเนินกิจกรรมพัฒนาความประพฤตินักเรียน และการแต่งตั้งกรรมการดำเนินการความรับผิดชอบของนักเรียนเป็นทางการ สอดคล้องกับงานวิจัยของ และสอดคล้องกับงานวิจัยของ พิทยพัฒน์ ลุนโน (2563) ได้ศึกษาแนวปฏิบัติที่ดีด้านการมีส่วนร่วมของชุมชนในการบริหารจัดการศึกษาโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็ก จังหวัดบุรีรัมย์ ผลการวิจัยพบว่า โรงเรียนเปิดโอกาสให้ชุมชนมีส่วนร่วมเป็นคณะกรรมการดำเนินงานเกี่ยวกับการดูแล บำรุงรักษา พัฒนาอาคารสถานที่และสิ่งแวดล้อม ให้มีความเหมาะสมกับในการจัดกิจกรรม โรงเรียนมีบทบาทเป็นผู้ประสานงานประชาสัมพันธ์ ข้อมูลข่าวสาร ให้กับเครือข่ายการศึกษา ผู้นำชุมชนและคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานได้รับทราบ ชุมชนมีส่วนร่วมในการดำเนินงานกิจการนักเรียน ในรูปแบบของการระดมทรัพยากรเข้ามาช่วยเหลือและการเป็นผู้ร่วมดำเนินกิจกรรมทุกกิจกรรมในโรงเรียน

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำไปใช้

ผู้บริหาร คณะครู ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง และผู้ที่มีความสนใจในการพัฒนางานส่งเสริมความประพฤตินักเรียนควรนำองค์ความรู้ที่ได้จากการวิจัยนี้ไปใช้ในการพัฒนางานส่งเสริมความประพฤตินักเรียนได้ ดังนี้

1. ผู้บริหาร คณะครู ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องควรมีความเข้าใจองค์ความรู้เกี่ยวกับปัญหาการพัฒนางานส่งเสริมความประพฤตินักเรียนพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ของนักเรียนที่ไม่ประสบผลสำเร็จ เนื่องจากมีปัญหาการดำเนินงานใน 3 ประเด็นหลัก ได้แก่ 1) การจัดทำข้อมูลสารสนเทศที่ขาดความชัดเจนคณะครูในโรงเรียนไม่ทราบข้อมูล มีความเข้าใจในหน้าที่ของงานไม่ถูกต้อง 2) ขาดเครื่องมือหรือวิธีการในการคัดกรองนักเรียนกลุ่มเสี่ยง กลุ่มเปราะบาง และกลุ่มปกติที่เป็นปัจจุบันไม่มีประสิทธิภาพและไม่ถูกต้อง และ 3) การประสานงาน การสร้างภาคีเครือข่าย การประเมินพื้นที่เสี่ยงขาดความชัดเจน

2. ผู้บริหาร คณะครู ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องควรนำแนวทางการพัฒนางานส่งเสริมความประพฤตินักเรียนเพื่อแก้ปัญหาพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ของนักเรียนไปใช้ มีจำนวน 11 ข้อ ได้แก่ 1) ปรับปรุงและพัฒนาระบบข้อมูลสารสนเทศให้ถูกต้องเหมาะสม 2) จัดทำแผนงานโครงการให้เหมาะสม เน้นมีระเบียบวินัย คุณธรรม จริยธรรม ในแผนปฏิบัติการประจำปี และจัดทำคู่มือส่งเสริมความประพฤตินักเรียนในโรงเรียน 3) คัดกรองนักเรียนกลุ่มเสี่ยง กลุ่มเปราะบาง และกลุ่มปกติได้ก่อนเปิดภาคเรียน 4) ให้คณะกรรมการประเมินพื้นที่เสี่ยงทั้งในและนอกสถานศึกษา 5) จัดกิจกรรมส่งเสริมและพัฒนานักเรียนให้มีทักษะชีวิต เปิดโอกาสให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วม 6) กำหนดภาระงาน

แนวทางและมาตรการส่งเสริมความประพฤตินักเรียน กำกับ นิเทศ ติดตาม และประเมินผล 7) จัดกิจกรรมเชิงสร้างสรรค์ 8) ให้นักเรียนมีส่วนร่วม ยกย่องชมเชย ให้กำลังใจ และสร้างความตระหนักและเห็นคุณค่าของตนเอง 9) พัฒนาครู และบุคลากรทางการศึกษาให้มีประสิทธิภาพ จัดอบรม ประชุม สัมมนา แลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกัน 10) สร้างภาคีเครือข่าย ประสานความร่วมมือกับหน่วยงานอื่น ๆ และ 11) สรุปรายงาน และประเมินผล การดำเนินงานต่อหน่วยงานต้นสังกัด รวมทั้งมีการประชาสัมพันธ์ให้ผู้ปกครอง ชุมชนได้รับทราบ

3. ผู้บริหาร คณะครู ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องควรนำผลการพัฒนางานส่งเสริมความประพฤตินักเรียนเพื่อแก้ปัญหาพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ของนักเรียน โดยนำไปพัฒนางานส่งเสริมความประพฤตินักเรียนให้มีการปรับปรุง และพัฒนาระบบข้อมูลสารสนเทศ จัดทำแผนงาน โครงการส่งเสริมและดูแลนักเรียนให้มีความประพฤติดีเหมาะสม มีการคัดกรองนักเรียน การประเมินพื้นที่เสี่ยงทั้งในและนอกสถานศึกษา การพัฒนานักเรียนให้มีทักษะชีวิตและอยู่ร่วมกันในสังคมอย่างมีคุณภาพ ได้มีการกำกับ นิเทศ ติดตาม และประเมินผลการดำเนินงานเป็นระยะ ๆ ได้จัดกิจกรรมเชิงสร้างสรรค์ การเปิดโอกาสให้ชุมชน การเข้ามาสืบบทบาทและมีส่วนร่วมของชุมชน การยกย่องชมเชยตามโอกาส รวมทั้งเสริมสร้างกำลังใจให้กับนักเรียน การส่งเสริมพัฒนาและแก้ไขปัญหานักเรียน มีการจัดอบรม ประชุม สัมมนา แลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกัน การสร้างระบบการมีส่วนร่วมกับภาคีเครือข่ายทุกภาคส่วน และการสรุปรายงาน และประเมินผล การดำเนินงานส่งเสริมความประพฤตินักเรียนต่อหน่วยงานต้นสังกัด รวมทั้งมีการประชาสัมพันธ์ให้ผู้ปกครอง ชุมชน และหน่วยงานอื่นได้รับทราบ

4. ผู้บริหาร คณะครู และผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องควรนำปัญหา แนวทางการพัฒนา และผลการพัฒนางาน ส่งเสริมความประพฤตินักเรียนเพื่อแก้ปัญหาพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ของนักเรียนไปใช้กำหนดในกลยุทธ์ วิสัยทัศน์ นโยบายเพื่อการวางแผนพัฒนางานส่งเสริมความประพฤตินักเรียนให้สามารถนำไปปฏิบัติได้อย่างเป็นรูปธรรมที่ชัดเจนใน ด้านการพัฒนาระบบข้อมูลสารสนเทศ การจัดทำแผนงานโครงการ การกำหนดแผนปฏิบัติการประจำปี และการจัดทำคู่มือ ส่งเสริมความประพฤตินักเรียน การกำหนดภาระงาน แนวทางและมาตรการ กำกับ นิเทศ ติดตาม และประเมินผลให้ เป็นรูปธรรมมากยิ่งขึ้น

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

จากผลการวิจัยครั้งนี้ ได้พัฒนางานส่งเสริมความประพฤตินักเรียนให้แก่ผู้บริหาร คณะครู ผู้ปกครอง นักเรียน และผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง โรงเรียนสมเด็จพระพิทยาคม ให้ได้มีความรู้ ความเข้าใจ และองค์ความรู้เกี่ยวกับการพัฒนางาน ส่งเสริมความประพฤตินักเรียน ตามกระบวนการบริหารแบบ PAOR ของ เคมมิส และแมกแทกการ์ท (Kemmis; & McTaggart, 1988) มี 4 ขั้นตอน ได้แก่ ขั้นที่ 1 การวางแผน (Planning) ขั้นที่ 2 การปฏิบัติการตามแผน (Action) ขั้นที่ 3 การสังเกต (Observation) และขั้นที่ 4 การสะท้อนกลับ (Reflection) ซึ่งได้นำกิจกรรมการอบรมเชิงปฏิบัติการ (Workshop) มาใช้ในการพัฒนาหรือปรับปรุงประยุกต์ใช้เพื่อเป็นเกิดองค์ความรู้ในการพัฒนางานส่งเสริมความประพฤตินักเรียน การทำ กิจกรรมชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (Professional Learning Community: PLC) และการสะท้อนผลการปฏิบัติงาน (After Action Review : AAR) พบว่า โรงเรียนได้มีการปรับปรุงและพัฒนาระบบข้อมูลสารสนเทศ จัดทำแผนงาน โครงการ ส่งเสริมและดูแลนักเรียนให้มีความประพฤติดีเหมาะสม มีการคัดกรองนักเรียน การประเมินพื้นที่เสี่ยงทั้งในและนอกสถานศึกษา การพัฒนานักเรียนให้มีทักษะชีวิตและอยู่ร่วมกันในสังคมอย่างมีคุณภาพ มีการกำกับ นิเทศ ติดตาม และประเมินผลการดำเนินงาน ได้จัดกิจกรรมเชิงสร้างสรรค์ การมีส่วนร่วมของชุมชน การยกย่องชมเชย การสร้างกำลังใจให้กับนักเรียน การส่งเสริมพัฒนาและแก้ไขปัญหานักเรียน การจัดอบรม ประชุม สัมมนา แลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกัน การสร้างระบบการมีส่วนร่วมกับภาคีเครือข่าย และการสรุปรายงาน และประเมินผลต่อหน่วยงานต้นสังกัด รวมทั้ง มีการประชาสัมพันธ์ให้ผู้ปกครอง ชุมชน และหน่วยงานอื่นได้รับทราบ แต่ยังไม่สมบูรณ์ในเชิงการพัฒนางาน ส่งเสริมความประพฤตินักเรียนที่ควรศึกษาแนวทางการพัฒนาตามแผนปฏิบัติการ และการลงพื้นที่เพื่อประเมินความเสี่ยง และการปลูกฝังอบรมนักเรียนให้ตระหนักและเห็นคุณค่าของการมีพฤติกรรมที่พึงประสงค์ต่างๆ ควรมุ่งเน้นการแก้ปัญหา งานส่งเสริมความประพฤตินักเรียนอย่างยั่งยืน ดังนั้น ในการทำวิจัยครั้งต่อไป ควรศึกษาวิจัยในประเด็นการส่งเสริม ความร่วมมือการพัฒนาผู้บริหาร ครู นักเรียน ผู้ปกครอง ชุมชน และภาคีเครือข่ายที่มีส่วนเกี่ยวข้องได้มีบทบาทร่วมกัน

เพื่อการศึกษาวิเคราะห์เกี่ยวกับประเด็นของปัญหา สาเหตุของปัญหา แนวทางการพัฒนา กิจกรรมที่ทำอย่างหลากหลาย ผลของกิจกรรมที่ทำ แนวทางแก้ไข ปรับปรุง พัฒนาต่อยอดให้สอดคล้องกับความต้องการความสัมพันธ์หรือผลสำเร็จที่คุ้มค่ากับการพัฒนางานส่งเสริมความประพฤตินักเรียนตามที่ทุกคนทุกฝ่ายได้คาดหวังที่จะให้ก่อเกิดประโยชน์ต่อการพัฒนางานส่งเสริมความประพฤตินักเรียน ตลอดจนการนำเทคโนโลยีสารสนเทศที่ทันสมัยมาใช้ในการบริหารจัดการพัฒนางานส่งเสริมความประพฤตินักเรียนเพื่อแก้ปัญหาพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ของนักเรียนให้มีพฤติกรรมที่พึงประสงค์ มีคุณธรรม จริยธรรม และการมีวินัยเชิงบวกของนักเรียนต่อไป

เอกสารอ้างอิง

- กนกวรรณ สุทธิอาจ. (2556). การวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วมในการพัฒนาครูด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาทักษะการคิดของผู้เรียน โรงเรียนเทศบาล 2 “เชิงชุมอนุชนวิทยา” สังกัดสำนักงานการศึกษา เทศบาลเมืองสกลนคร. *วารสารบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร*. 10(49). 69–76.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2551). *แนวการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551*. โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2551). *หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551*. โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์ การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด.
- กัลยา พรมรัตน์. (2559). *การศึกษาสภาพและปัญหาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนในสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 1*. [วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต]. มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา.
- ชาญชัย วงศ์สิริสวัสดิ์ และคณะ. (2562). การประเมินความต้องการจำเป็นการดำเนินงานเครือข่ายความร่วมมือการ ส่งเสริมความประพฤตินักเรียน สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. *วารสารสถาบันวิจัย ญาณสังวร*. 12(2). 28–38.
- พิทยพัฒน์ วนโน. (2563). *แนวปฏิบัติที่ดีด้านการมีส่วนร่วมของชุมชนในการบริหารจัดการศึกษาโรงเรียนประถมศึกษา ขนาดเล็ก จังหวัดบุรีรัมย์*. [วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต]. มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์.
- มนตรี แยมกสิกร. (2560). *การพัฒนาวินัยนักเรียน*. <https://montreeyamkasikorn.blogspot.com/2017/11/blog-post.html>. 10 ธันวาคม 2563.
- มยุรี สาริบุตร และอุทัย ภิรมย์รัตน์. (2561). ปัจจัยความสำเร็จของการดูแลช่วยเหลือนักเรียนที่มีผลต่อคุณภาพ นักเรียนโรงเรียนประถมศึกษา. *วารสารมหาวิทยาลัยศิลปากร*. 38(6). 181–199
- โรงเรียนเจียงทองพิทยาคม. (2561). *งานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน*. <https://sites.google.com/site/studentaidjtschool>. 25 ธันวาคม 2563.
- โรงเรียนเมืองเลย. (2562). *งานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน*. <http://mano.loe1.go.th/khumux-nakreiyin>. 12 พฤศจิกายน 2563.
- โรงเรียนสมเด็จพระพิทยาคม. (2563). *งานส่งเสริมความประพฤตินักเรียน กลุ่มบริหารกิจการนักเรียน*. โรงเรียนสมเด็จพระพิทยาคม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาภาพลพบุรี.
- สมพร โพธิ์กำเนิด. (2558). *การศึกษาปัญหาและแนวทางการพัฒนาการบริหารงานกิจการนักเรียน นักศึกษา ของมหาวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยี สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา*. [วิทยานิพนธ์ ปริญญาโทมหาบัณฑิต]. มหาลยราชภัฏพิบูลสงคราม.
- สาคร ทองทิพย์. (2557). *การพัฒนานักเรียนในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 2*. [วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต]. มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์.
- สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (2560). *แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 พ.ศ. 2560–2564*. สำนักงานนายกรัฐมนตรี.

- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2560). *แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560–2579*. บริษัท พรินทวามกราฟฟิค จำกัด.
- อรสา ทรงศรี. (2558). *รูปแบบการบริหารจัดการนักเรียนแบบมีส่วนร่วมของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา*. [วิทยานิพนธ์การศึกษาดุษฎีบัณฑิต]. มหาวิทยาลัยนอร์กรุงเทพ.
- Kemmis, S; & Mc Taggart, R. (1988). *The Action Research Planer*. (3rd Ed.). Victoria: Deakin University.